

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМВ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 7 (602)

Чацвер, 7 сакавіка 1985 года

Газета заснавана ў верасіні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 коп.

8-я САКАВІКА – МІЖНАРОДНЫ ЖАНОЧЫ АЗЕНЬ. ВІНШУЕМ СА СВЯТАМ!

З НАДЫХОДАМ першага вясновога месяца на ўсей планеце шырока адзначаецца слаўнае свята – Міжнародны жаночы дзень. Ен быў установлены 75 гадоў таму назад на 2-ой Міжнароднай канферэнцыі сацыялістак іх дзень міжнароднай салідарнасці працоўных жанчын у барацьбе за раўнаправіе і ўпершыню адзначаўся ў Германіі, Аўстрыі, Швейцарыі і Даніі пад лозунгам: «Выбарчыя права работнікам для аб'яднання сіл у барацьбе за сацыялізм».

На чале сучаснага демакратычнага руху стаіць Міжнародная Федэрэцыя жанчын (МДФЖ), адна з найбольш масавых у свеце грамадскіх арганізацый. Яна аб'ядноўвае жанчын незалежна ад расы, нацыянальнасці, рэлігійных і палітычных поглядаў. У яе уваходзяць працэсіўныя жаночымі арганізацыямі краін з рознымі грамадскі-палітычнымі сістэмамі. Створаная 1-га снежня 1945 г., Федэрэцыя з'явілася праражэннем волі жанчын усюго свету аб'яднанца ў барацьбе супраць вайны, прыгнёту і галечы і пабудаваць будучынне, якая забеспечвае праграс, свабоду, спраўядлівасць і мір.

У нашай краіне святкаванне Міжнароднага жаночага дня выпадае ў яркае сведчанне першага сацыялізму, савецкага ладу жыцця, агляд дасятвенія ў справе сапраўднага разнаволенія жанчын, мабілізаціі працоўных на вырашэнне багатых задач. Дочкі Краіны Саветаў валодают усімі паўнотай сацыялізма-еканамічных і палітычных правоў і свабод, гарантуюцца Канстытуцыйнай СССР. Яны ўносяць велізарны юклад ва ўмапаванне эканамічнай і абароннай магутнасці Ра-

дзімы, росквіт яе науки і культуры, выхаванне падрастваючага пакаленія.

Шырока прыцягваючы жанчыні да грамадской вытворчасці, Камуністычнае партыя і Савецкая дзяржава прайяўляюць паўсцяздэйнікі клопаты аб пашырэнні ўмоў працы, быту і адпачынку жанчын, абы павышы-

саценціх жанчын – самыя высокі ў свеце. Аб гэтым можна гаварыць і на прыкладзе нашага ўніверсітэта. У састаў вучоных і выкладчыкаў ГДУ уваходзіць 168 (40,4 працэнта) жанчын, 60 з іх маюць вучоныя ступені і званні. Што датычыцца паўсцяздэйнікі клопаты аб пашырэнні ўмоў працы, быту і

адпачынку жанчын, абы павышы-

ШЧАСЛІВЫ ЛЁС

шэнні іх ролі ў грамадстве і сім'і. Узрасточную клопаты аб маці і дзяціц адлюстроўваны ў документах ХХVI з'езда КПСС, што з іўлецца харектэрнай рэйкі сацыялістичнага ладу жыцця.

Сёлетняму святу жанчын у нашай краіне папярэднічалі выбары ў Вірхоўны Саветы саюзных і аўтаномных распублік і мясцовыя Саветы народных депутататаў. Яны яшчэ раз сталі пераканаўным сведчаннем тых вялікіх правоў, якімі надзелены ў СССР нашы славуныя жанчыны. Многія тысячы іх выбраны ў кіруючыя органы Савецкай улады. Ад нашага ўніверсітэта ў гарадскі Савет народных депутататаў выбраны камсамолкі: малодшыя наукоўцы і кадырнікі: Валентына Балашаніч, Татьяна Цаланчук, студэнтка 3-га курса матфака Алена Чімашэнка і ўжо названая вишэй Валянціна Быхаўчава. Яны — горады ўніверсітэта.

Нагадаем, што па ініцыятыве ААН 1976–1985 гг. былі аўтобілізованы Дзяесціццадзём жанчыны. Яны праходзяць пад дэзвізам «Развіццё, роўнасць і мір». Вільнікам Дзяесціццадзёма з'яўляецца Сусветная канферэнція ў 1985 г. у Найробі, на якой будзе абмеркавана ажыццяўленне яго лозунгу.

У Ангандзіе сусветнага жаночага руху ідуць савецкія жанчыны. Яны сталі сапраўднікамі стваральніцамі свайго шчасливага лёсу, видуць настойлівую барацьбу за ўмапаванне міру паміж усімі народамі.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта горача віншуюць усіх жанчын ГДУ са святам 8 Сакавіка, жадаюць ім пленнай працы, выдатнай вучобы і новых поспехаў у шматганным грамадскім дзеяньні!

Сёня дзяяцаны ўзровень

саценціх жанчын — самыя высокі ў свеце. Аб гэтым можна гаварыць і на прыкладзе нашага ўніверсітэта. У састаў вучоных і выкладчыкаў ГДУ уваходзіць 168 (40,4 працэнта) жанчын, 60 з іх маюць вучоныя ступені і званні. Што датычыцца паўсцяздэйнікі клопаты аб пашырэнні ўмоў працы, быту і

адпачынку жанчын, абы павышы-

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

калектыву ГДУ на 1985 год

Кіруючыся ўказаннямі Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідіума Вірхоўнага Савета СССР тав. К. У. Чарнэнкі, якія ўтрымліваюцца ў прамове на пасяджэнні Паўднёвага ЦК КПСС ад 15 лістапада 1984 года, 1 ўключаны ў сацыялістычную спаборніцтва ў гонар прадстаўчага ХХVII з'езда КПСС і 40-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне, калектыву Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта прымае на 1985 год — завяршальны год пяцігады — наступныя абавязацельствы:

1. Задзяліць план вышынку специялістаў.
2. На работе з выпускнікамі ўніверсітэта:

— пастаніна павышаць узровень прафесійнай і ідэйна-тэарэтичнай падрыхтоўкі выпускнікоў ГДУ;

— пашырыць і ўдасканальваць сувязь з школамі, арганізацыямі і прадпрыемствамі, на якіх праходзяць стажыроўкі маладых специялістаў;

— дабіцца 100%-га прыбыцця выпускнікоў да месца работы па размеркаванию.

3. У спрабе падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі навукова-педагагічных кадраў:

— абараніць 2 доктарскія і 12 кандыдатскіх дисертацый; забяспечыць 100% выкананне плана прыему ў аспірантуру 1 выпускну аспіранту. Дабіцца 65% выпускнікоў аспіранту з абаронай і прадстаўленнем дисертацый ў спецыялізаваныя саветы з устаноўленымі тэрмінамі;

— накіраваць на стажыроўку і павышэнне кваліфікацыі не менш 20% выкладчыкоў універсітэта.

4. У галіне арганізацыі і ўдасканальвання вучебна-метадичнай работы:

— выдаць 8 падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў агульнага аб'ёма 40 друкаваных аркушоў і 45 вузбічна-метадичных дапаможнікаў агульным аб'ёмам 100 д. а. Падрыхтаваць да выдання 10 падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў і 55 вучэбных-метадичных дапаможнікаў агульным аб'ёмам адпаведна 41 і 120 друкаваных аркушоў.

— давесці да 40% колькасць дымломных праектаў і рабочых рэжаменданіў ДЭК да ўкаранення.

5. У галіне развіція навукова-даследчых работ і практычнай рэалізацыі атрыманых вынікаў:

— давесці аб'ём навукова-даследчых работ да 1,9 млн. руб. Давесці да 80% колькасць работ, якія адносіцца да важнейшай тэматыкі;

— укараніць не менш 20 навуковых распрацоўак і забяспечыць эканамічны эффект не менш 2,5 млн. руб.

— падаць у Камітэт па спрабах вынаходніцтва і адкрыцця пры Савеце Міністраў СССР не менш 35 заявак на мяркуемыя вынаходніцтвы. Атрымаць не менш 20 станоўчых рашэнняў па пададзеных заладках;

— вынаходніца на ўзроўні вынаходніцтва усе аховазольныя НДР;

— апублікаваць 3 манаграфіі, 160 навуковых артыкулаў; арганізація і правесці 2 усесаюзныя і 1 распрабуйканскую навуковую-практычныя канферэнцыі;

— правесці гадавыя навуковыя цытаты і агляд-конкурс навуковых работ маладых вузовыні ўніверсітэта;

— прадставіць на ВДНГ СССР, ВДНГ БССР і абласцных выставаў не менш 17 экспанатаў; арганізація і правесці выставку навуково-технічных, мастацкіх і дэкаратыўна-прыкладных работ прафесійска-выкладчыцкай саставу, навуковых работнікаў, аспірантуў і студэнтаў, прысвечаную 40-годдзю Вялікай Перамогі.

6. На прыцягненні студэнтаў да навукова-даследчай работы:

— ахапіць дзяржбюджэтны НДР не менш 900 студэнтаў, гаспадагаворнай не менш 360 студэнтаў;

— апублікаваць сумесца са студэнтамі не менш 64 навуковых артыкулаў. Уканаць у вытворчасць і вучэбныя працы 35 студэнцін работ;

— у саўдартстве са студэнтамі падаць у Дзяржкамітэт па спрабах вынаходніцтва і адкрыцця пры Савеце Міністраў СССР 3 заявак на мяркуемыя вынаходніцтвы;

7. На сацыяльна-еканамічных мераўпрыемствах:

— выдаць 1050 студэнцін пучёвак у прафіланторы ГДУ;

— забяспечыць пучёвак у спартыўна-аздаравленчы лагер ГДУ 390 студэнтаў.

8. На выхаваці рабоче:

— актыўна прыцягваць студэнтаў да лектарска-прапагандысцкай і агітацыйнай-масавай работы;

— ахапіць навучаннем на ФГП 2627 студэнтаў;

— забяспечыць узровень 1145 студэнтаў у работе СВА.

9. Актыўнаць комплекс мераўпрыемстваў на налічышчю ўмоў працы і вытворчай саітарты, запланаваныя на 1985 г.

10. Задзяліць рагамінальнае выкарыстанне энергетычных, матэрыяльных ресурсаў. Дабіцца эканоміі:

— электричнай і цеплавай энергіі, стаўльных труб і іншых відаў металапрадукцыі — да 3%; цементу — да 4%; піламатэрыяля — 5%; хімічных прадуктаў — да 3%;

— у параваніні з узроўнім спакынні 1983 года: аутамабільнага бензіну — да 12%, дызельнага паліва — да 15%; адпрацаўвальна на сказонамленых паліўна-энергетычных рэсурсах 2 дні.

11. Правесці агульнауцвіцтвенну спартакіаду «Здадоў» спрод спрацоўнікамі па 9 відах спорту. Падрыхтаваць 5 майстэрству спорту, 20 кандыдату на майстэр спорту, 70 спартсменаў I разрада, 1475 спартсменаў масавых разрадаў і 1010 знаткісту ГПА, 1107 грамадскіх інструктараў і 569 суддзяў спорту.

12. Выкладчыкам і спрацоўнікам працьцятаць перад насельніцтвам горада і вобласці не менш 8000 лекцый на актуальных праблемах энэргетыкі і нутранай падрыхтоўкі савецкай дзяржавы.

13. Актыўна ўдзельнічаць у рашэнні Харчовай праграмы СССР. Аказваць шэфскую дапамогу калгасам і саўгасам Гомельскай вобласці на нахілтоўцы грубых і скавітых кармоў для грамадскай жыўёлагадоўлі і за ўборцы ўраджаю.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ АБ МЕРКАВАМІ і ПРЫНЯТЫ на сходах калектыўаў ФАКУЛЬТЕТАў, КАФЕДР і ПАДРАЗДЗЯЛЕННЯў УНІВЕРСІТЭТА.

На нарадных выбарах у Вірхоўны Савет БССР 1 мясцовыя Саветы народных дэпутатаў за сёняшні шчаслівы дзень краіны аддалі свае галасы студэнта гр. БР-11

Фота У. Чымсіка.

У партыйных
арганізаціях

РАБОЦЕ З КАДРАМІ— ПАСТАЯННЫ КЛОПАТ

Гэтаму пытанню быў прысвечаны адкрыты партыйны сход на эканамічным факультэце. З дакладам на ім выступіў дэкан эканоміфака прафесар У. Д. Арошчанка. Ен, як таксама прынёшы ў дзел на ўмеркаванні даклада загадчыка кафедры палітэканоміі У. Ф. Бондарэвіча, а. загадчыка кафедр А. В. Нівера, В. А. Трухай, асистэнта кафедры ТСАЕІ У. І. Багданаў і іншых камуністы, падрабязыў гаварыў, аб той работе, якая праводзіцца пад кіраўніцтвам першай партаграмады на работе з кадрамі. На факультэце, байды, самы высокі працент выкладчыкаў з вучонымі ступенемі і званнямі. Іх рады ў пераважнай большасці папяўняюцца лепшымі выпускнікамі абездъюзовых спецыялістасцей эканоміфака. Многія з іх ужо абаранілі кандыдатскія дысертацыі, працягваючы вучобу ў вочнай і заочнай аспірантурах.

Разам са стаўбчым на партыйнай ўказалася і на наўгяднай недахараўкі. У выніку сур'ёзной недахараўкі, у першую чаргу кафедры АМАЭІ, набор студэнтаў на спецыялістасць «арганізація механизаванай апрацоўкі эканамічнай інфармаціі» склалася з 25 чалавек.

У прынятай на ходзе пастаўнага прадугледжання меры па далейшаму ўдасканаленню работы на наўконо-педагагічнымі кадрамі, у мэтах забеспечэння яшчэ больш высокага ўзроўню падрыхтоўкі выпускнікамі спецыялістаў.

УДАСКАНАЛЬВАЦЬ ВУЧЭБНА- ВЫХАВАЎЧЫ ПРАЦЭС

На фізічным факультэце праводзіцца вялікая работа па наўхіднаму павышэнню якасці падрыхтоўкі спецыялістуў для вытворчасці і народнай асветы. Аднак раззервы і магчымасці яшчэ далёка не вывараны. Гэта выявілася на чарговыіх партыйных сходах, якіх амбяркоўваў задачы па далейшаму ўдасканаленню вучебнавыхаваўчай работы на факультэце. З грунтубнымі дакладамі выступіў намеснік дэканана на грамадскіх пачатках І. В. Семчанка. Каштоўная пранавісімістка ў выступленнях маладых вучоных М. П. Назакова, намесніка дэканана па наўчані В. М. Капшы, старшыні вучебнавыхаваўчай камісіі студэнтаў 3-га курса Валеянічы Янушаец, дацэнта кафедры географічнай фізікі А. А. Афроніна, загадчыка кафедры агульнай фізікі дацэнта Д. Р. Ліса. На сходзе гаварылася аб палипшэнні стажыроўкі маладых спецыялістуў і вучоных практиктаў, павышэнні адказнасці студэнтаў за самастойную работу, больш шырокім укараненіем ў вучебныя практыкі, сучаснай вылічальнай тэхнікі. Выказаныя пранавісімісткі знайшли адлюстроўванне ў прынятай на ходзе пастаўнага

аналіз практиктаў правядзення Ленінскага заліку ў нашай камісіі арганізаціі даравае зрабіць выгад аб тым, што эмант гэтай работы пастаўнага ўзбагачае новымі ідэямі, якія адпавядаюць сучасным патрабаванням камуністычнага выхавання моладзі. Так, па прапанаванні камітэта камісіі ГДУ ў 1983 годзе ўведзены палітычны залік, які ставіць мэтай пашырэнне палі-

тычнага кругагляду студэнтаў. Сёлет палітзалацік прыйдзе на ўсіх факультэтах у бліжайшым месцы. У яго праграму павінны ўваіці пытанні міжнароднага жыцця, зменшэні ўнутранай палітыкі КПСС і Савецкай дзяржавы, важнейшыя партытныя документы. Студэнты пастаўнага паказаць на заліку веды аб міжнародных маладзёжных арганізаціях і саюзах, правиль-

на арыентавацца ў палітычнай карце свету.

Задача выкладчыку нафедр грамадскіх наўук, які ўваходзіць у састав камісіі, — забяспечыць метадычнае кіраўніцтва ў складанні праграм палітзалацік, правесці консультацыі ў камісіі пастаўнага заліку, а таксама ўзбуджэнне атэстациі на Ленінскім скамеце.

На відніках субіядевання камісіі (яе састав той жа, што і на Ленінскім заліку, які пра-

ходзіць у настрычніку) выстаўляе ў асабістым комплексі план удзельніка Ленінскага заліку адну з трох адзнак: «нездавальняча», «здавальняча», «добравід». Вынікі здачы палітзалацік узбульчываюцца ў ходзе грамадскіх палітычных атэстаций на Ленінскім скамеце заліку.

В. ШЭВЕЛЕВА,
нам. сакратара камітэта
ЛКСМБ па ідеалагічнай
рабоце.

ПРЫКЛАДНАЯ ПРАГРАМА ПАЛІТЗАЛАЦІКУ:

— Пленумы ЦК КПСС, якія адбыліся пасля XXVI з'езда КПСС. Задачы, якія на іх разглядаліся.

— Чым была выніканна неабходнасць прыняція новай Канстытуцыі ССР?

— Асноўныя раздзялы Канстытуцыі. Герб, гімн, сцяг.

— Якія задачы перад камісіямі арганізаціямі пастаўнага чэрвенскіх (1983 г.) Пленуму ЦК КПСС?

— Якія заувагі ў адносіні моладзі былі выніканы ў дакладзе тав. К. У. Чарненкі на чэрвенскім (1983 г.) Пленуме ЦК КПСС?

— Асноўныя задачы, паставленыя перад народнай гаспадаркай на снежанскім (1983 г.), лютайскім (1984 г.) настрычніцкім (1984 г.) Пленумах ЦК КПСС.

— Якія змены ў структуре школьнай адукцыі ўносяць реформа агульнаадукацыйнай і прафесіянальнай школы?

— Якія задачы перад камісамоламі стаяць у суязы з реформай школы? (па матэрыялах VIII Пленума ЦК ВЛКСМ).

— Пастаўнага ЦК КПСС «Аб далейшым палипшэнні палітычнага кіраўніцтва камісамолам і павышэнні яго ролі ў камуністычнага выхавання моладзі».

— Матэрыялы і дакументы IX Пленума ЦК ВЛКСМ (10 жніўня 1984 г.).

— К. У. Чарненкі. «Па-ленінску жыць, працаўаць, змагацца» — прамова на Усесаармейскай нарадзе сакратароў камісамольскіх арганізацій 28 мая 1984 года.

— Якія заходы зроблены для паслаблення міжнароднай настрычніці ў апошніх гады?

— Назваць факты, якія сведчаны аб узмацненні агрэсіўнасці амерыканскага імперыялізму ў апошні час.

— Буйныя антызаснаванні акцыі міралюбівых сіл планеты ў апошні час.

— Што вы ведаецце аб дзеянасці саюзаў моладзі ў замежных капіталістычных краінах?

— Назваць асноўныя формы эканамічнага, навукова-тэхнічнага, культурнага супрацоўніцтва сацыялістычных краін.

— Што вы ведаеце аб гісторыі фестывальнаага руху? Яго роля ў згуртаванні прагрэсіўнай моладзі планеты?

— Сумесная дзеянасць ВЛКСМ з дзяржаўнымі органамі і грамадскімі арганізаціямі.

— XIX з'езд ВЛКСМ аб асноўных напрамках і формах удзелу моладзі ў разлізуцьі Харчовай праграмы ССРС.

— Савецкая палітычнага сістэма ў развітым сацыялістычным грамадстве.

— Інтарнцыянальныя суязы камісамола Беларусі.

— Дэмакратычныя дзеячы і ініцыятывы руха за рубяжом.

Свет тваіх захапленняў

КАЛІ ЁСЦЬ ШТО СКАЗАЦЬ...

Свае здольнасці Марына прадманистравала з пачатку вузобы УГДУ на конкурсе «Ан, першакурснік!». Калі ён закончыўся, да яе падыходзілі студэнты, дзякавалі ёй за песню, так усхватыўшую іх. Безумоўна, што гэта ўзрадавала дзяўчыну, і ёй захапелаася ствараць новыя песні. Яна літаральна спаліла ся на інші, зборнік вершоў савецкіх пастаў, шукала там тайкі рады, якія б былі сугучныя яе думкам, настрою, сэрцу. Якія б яна хадзела даследаваць да слуха музыкі. Такія рады Марыны часцей за ўсё знаходзіліся ў Б. Аудзікавы, А. Дольскага, Ю. Левітансага, і хадзілі многія сцвярджаючы, што вершы Аудзікавы цікавілі яе.

Вершы — галоўнае ў песні. Калі ў іх пульсую думкі, калі можна выказаць шмат, тады рука сама пягнецца да гітары. Марына Ширыніна заслужыла аднартыція да пастаўнага. Гэта было ў канкурсе «Свято ў аенцы», «Ленінградская мелодыя», «Песня пра гуся». А апошні, на слова Ю. Левітансага, «Герой Расіі», якія прызначыліся для паслядоўчыні, з'явіліся яе першымі.

Хадзіла ў саюзныя конкурсы пастаўнага, паводле яе відзінкі, якія не відадзілі ёй награды. Але ўсе жыццё, якое яна відзіла, было пастаўнага. Гэта было ўсе.

Музыка вабіць сваёй непаўторнай, арыгінальнасцю, праініціяй. Добрыя вакалныя дасы, выдатнае валоданне інструментам — гітарай дасталі дзяўчыну ад яе башкоткі. Яны ўсёй душой любіць добрую песню, музыку і гэтаю любоў перадалася дачыні.

Дома ў сям'і Ширыніных выдатная бібліятэка. У ёй чарпае відзінку на сваё настручніцтва. А яшчэ сябры, аднакурснікі прыносяць ёй вершы, якія дзяўчыну захапілі.

Давяраючы ёй тавары, якія дзяўчыну паклалі на музыку. Давяраючы ёй тавары, якія дзяўчыну паклалі на музыку.

Саюзныя конкурсы, якія яна пастаўнага, разбірае яе кожную Калеснікава, студэнтка Бяліка, сканала музычнай граматай, яе

слушную заўвагу, прапанову можа зрабіць другакурснік гісторыі Ігар Лапіцкі, які таксама сам піша вершы, музыку. А яшчэ ёсьць у Марыны Ширынінай магчымасць абменьвания асабістымі вопытамі, чэрпаць новае для сябе ў час сутрач з такімі ж аматарамі са мадэйнай песні, як і сама, на турыстычных злётах і студэнцкіх Клубаў інтэрнацыянальных дружын у розных гарадах краіны. Як актывны член Кіда «Саюз» ГДУ Марына прымаля ўздел у конкурсах палітычнай песні на інтэрнэтатах. Тройны — Чарнавіцкі і двойны ў г. Ціраўні. Марына нязменна завоёўвае сімпаты гледачоў.

Па сваёй натуре Марына — чалавек широкай душы, які не любіць суму, заспакоенасці, інертнасці. Звычайнія будні, калі яна сядзе аднакурсніцай, сяброву вырашает грамадская справы (яна культурог історыя-філалагічнага факультэта) — для яе святы. А ў выхадныя дні, калі застаецца дома адна, проста не можа знайсці сабе месца і дачаканца таго моманта, калі зноў прыйдзе на факультэт, у клуб мастацкай са мадэйнай заснаванні.

Каб ствараць песні, здольныя краінай душу слухаць, самадзейнаму аўтару не хадобна добра ведаць і разумець музыку розных жанраў. Таму ніколі не прапускае Марына Ширынініна пастаўнага відомых выкананцаў. Марына Ширынініна пастаўнага прыязджала да г. Гомеля — савецкіх і замежных гітарысткаў, ансамблі старадаўнай музыкі.

Цяпер М. Ширынініна прадае паслядоўчынія паслядоўчыніям, але я не толькі ёй адной.

...Цікавы — у квартэры парушаючы гуки гітары. Акорд, другі, трэці... Спачатку яны пінчунены, потым — больш віяны. Нараджаючы музыку.

У народным універсітэце маральна-эстэтычнага

выхавання

Я – НАСТАҮНІК?!

Такую назыву насыла канфэрэнцыя, якая адбылася на аддзяленні педагогічнай этыкі факультета этыкі і эстэтыкі народнага універсітэта на матфаку. Пытальнік і клічнік у канцы назывы канферэнцыі — не вышадковыя. Яны адлюстроўваюць і разважаюць будучых мададных спецыялістаў, ці гатовыя да самастойнай працы ў школе, і сінвардкуненне.

Недалёка ўжо той час, калі пяцікурснікі ўвойдуть у школьныя класы не практыкантамі, якія зараз, а паўнапраўнымі членамі настаўніцкага калектыву. Як не разгубіца на самым пачатку работы ў школе, як знайдыць да самастойнай працы ў школе, і сінвардкуненне.

Недалёка ўжо той час, калі пяцікурснікі ўвойдуть у школьныя класы не практыкантамі, якія зараз, а паўнапраўнымі членамі настаўніцкага калектыву. Як не разгубіца на самым пачатку работы ў школе, як знайдыць да самастойнай працы ў школе, і сінвардкуненне.

Недалёка ўжо той час, калі пяцікурснікі ўвойдуть у школьнікі, здольнымі выхоўваць у іх духоўныя каствонасці? Такія пытанні, безумоўна, хвалявалі пяцікурсніка, якія абраў професію настаўніка. І хваляюць тых, хто яшчэ чакае педагогічнай практикі. На гэтых пытанні і давалі адказы чаўпёртакурснікам матфака пяцікурснікі Аляксандар Шацко, Алеана Махнова і Наталля Цалянчук. Яны ўжо праішлі першыя «выпрабаванні школьнай». Педагічнай практикі дала ім магчымасць праверыць сябе на гатоўнасць да працы педагогічнай.

Удзельнікі канферэнцыі ўважліва слухалі выступленні пяцікурснікі, іх расказы аб першых крохах у професію.

Аляксандар Шацко праходзіў педагогічную ў СШ № 44 г. Гомеля. Няздзялка зразумела ѹ яго страх і хваляванне спачатку, узяўненасць у сабе пазней. Галоўнае, што зразумела Аляксандар у школьнікі класе, — трэба стаць не толькі добрым настаўнікам — народнага універсітэта, але і такім педагогам, які б карыс-

таваць павагай сярод вучняў. Гэта значыць, вельмі важна з самага пачатку знайсці контакт з класам, не траціць час, адведзены для урока на ўстанаўленне дысцыпліны. І калі вучни з захапленнем працуць на уроку — гэта шчасце для выкладчыка.

Своеасабліва склаўся «практыканская лёс» у ленінскай стыкаванні Алеены Махновай. Яна трапіла ў школу № 40 г. Гомеля, якую сама заканчывала, і прымацавала яе да настаўніцкай візы, якая выкладала ёй математику. На дэйчычнай гляздзе ацэнываюць, што цікавасцю, што яна сабой уяўляе цяпер як выкладчык. І Алеана імкнулася даказаць, што педагог з яе атрымаша.

Школе патрэбны людзі не толькі з вялікім багажом ведаў па свайму прадмету. Настаўнікі павінен быць сам духоўна багатым, каб выхоўваць школьнікаў усебакова разніцай асобамі. Гэту выдатную магчымасць дае студэнтам — будучым настаўнікам — народнага універсітэта. Наставнікам-прадметнікам, але і такім педагогам, які б карыс-

таваць павагай сярод вучняў. Гэта значыць, вельмі важна з самага пачатку знайсці контакт з класам, не траціць час, адведзены для урока на ўстанаўленне дысцыпліны. І калі вучни з захапленнем працуць на уроку — гэта шчасце для выкладчыка.

Наталля Цалянчук давялоўся працаўца ў час практыкі з малодшымі школьнікамі. У выкладанні математыкі для таго, каб вытрыміць вучыбу — і расказала ў час канферэнцыі.

З заключным словам выступіла асістэнт кафедры матаналізу Г. І. Міцкевіч: «Настаўнік — адзін добры знаўца свайго прадмета, а самае галоўнае — ён чалавек з вялікай літары».

НА ЗДЫМКУ: асістэнт кафедры матаналізу Г. І. Міцкевіч гутарыць са студэнтамі практыкантамі Н. Цалянчук, А. Шацко, А. Махновай (на пяцірэймі плане) і са студэнтамі 4-га курса.

Фота В. Ермаковай.

СТУПЕНИ РОСТУ

У сцэністычным спаборніцтве па студэнцкай навуковай даследаваніі работе за мінулы год сирод сямі факультэтамі ГДУ факультэт фізічнага выхавання заняў другое месца. Тым самым бы дараваць не вельмі падарунак — народнага універсітэта выхаванію на падраднія года, калі заняў трэцяе месца.

У цэлым, на наш погляд, скрыт поспеху заключаецца ў адзінстве НДР работы выкладчыкай і студэнтаў. Перш за ўсё трэба адзначыць, што значальная частка студэнтаў даследаванія ў выкананні дзяржбюджэтнай тэмамі факультета «Псіхологія-педагагічныя і медыка-біялагічныя параметры кіравання фізічным выхаваннем».

Навуковыя даследаванні, якія выконваюцца на метрэйльне зборных каманд, маюць не толькі практычнае значэнне для алтымізациі вучебна-трыніравачнага працэсу, але і ўскладаюць на студэнтаў высокую

адказнасць за якасць праводзімых даследаванняў і вынікі, якія яны атрымліваюць. Безумоўна, найбольш эфектыўным з'яўліннем комплекса падходу ў правядзенні такіх даследаванняў. Напрыклад, узровень вучебна-трыніравачнага працэсу жаночай гандбольнай каманды «Універсітэт» на прайдзягу рэдадаў ацэнваючае шылдам пастаяннага ўрачэбно-педагагічнага кантролю за функцыональнымі станамі, саматычнымі параметрамі, развіццем спецыяльных рухальных якасцей спартсменаў (работы студэнтаў Т. Арахоўскай, Т. Клязіковіч, Н. Карнарук і інш.).

У навуковых гуртках пад кіраўніцтвам волітвых выкладчыкі студэнты паглядляюць свае веды па пытаннях тэорэтычнай і методыкі фізічнага выхавання. Так, напрыклад, у гуртку па тэхнічных сродках навучання і ў студэнцкай навуковай даследчай лабараторыі (навуковыя і-

раўнікі старшы выкладчык В. Д. Падасінаў) рукамі студэнтаў ствараюцца прыстасаванні і трансзоры, якія ўяўляюць выніковую цікавасць для практыкі фізічнай культуры і спорту. Пасправядзэннім гэтаму слухаюць граматы і дыпломы, атрыманыя выкладчыкамі сумесна са студэнтамі на розных выступлэніях: ВДНГ СССР, ВДНГ БССР, НТТМ і інш.

Студэнты чаўпёртага курса У. Дубадзелай і М. Баразінскі прынялі ўдзел у рэспубліканскай студэнцкай навуковай камферэнцыі ВНУ БССР па медыцынскім конкурсам на ўзроўні біялагічных навук, дзе ёні даклады на навукова-тэхнічнай сценцы былі адзначаны граматамі.

На высокім уроці ў выконваючыя работы, якія прадстаўляюцца на рэспубліканскім агляд студэнцкіх навуковых работ. Так, работа Г. Алейнікавай удаслоўленіем прэміі Міністэрства БССР (навуковыя кіраўнікі даценты Н. В. Карташова). Аднак яе ўсесаюзным конкурсам на поспех пакуль дололі невысокія, што ў далейшым нам трэба звярнуць асаблівую ўвагу. Ніжэй застаноўца і вынікі ўдзелу наных студэнтаў на рэспубліканскіх аўтаміпідах «Студент і навукова-тэхнічны прагрэс».

Слабым на сёняшні дзень застаноўца матэрыяльнае забеспечэнне факультета скучаснай навуковай даследчай апаратурай.

Тым не менш можна ўзлубненасцю адзначыць, што курс, ўзяты факультетам фізічнага выхавання па арганізаціі навукова-даследчай работы студэнтаў, правільны і накіраваны на набыццё юнакамі і дзяўчатаў новых ведаў, на пашырэнніх навуковага кругагляду.

У. БАРКОУ, загадчык кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання, кандыдат педагогічных навук.

На здымку: студэнты 4-га курса факультета фізічнага выхавання К. Клімкоў і М. Баразінскі

з падрыхтоўкай прыстасаванняў для выстаўкі.

Фота У. Чысціка.

Весткі з біялагічнага факультэта

НА САВЕЦЕ КУРАТАРАЎ

Адбылася чарговая нарада савета куратараў факультэта. У ёй прынялі ўдзел выкладчыкі, камсамольскі актыў бляфаку. Разгледжана пытанне аб уладсаналічні грамадска-палітычнай практикі студэнтаў — саставнай часткі Ленінскага саліку.

Старшы куратар факультэта асістэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін С. У. Аусенка, якую выступілу на гэтаму пытанні, гаварыў на тым, што грамадска-палітычнай практикі павінны не ўпісваць на пакеты не абстрактны, а конкретны харacter. Тому неабходна скласці і ўкараніць індывідуальныя карткі — заданні

для кожнага студэнта на весь год навучання. Запісаныя ў ёй мерапрыемствы і абавязацельства камсамольцаў дазволілі праводзіць сістэматычныя інспекцыі за ходам праходжэння ГПП студэнтамі.

На нарадзе гаварылася аб вольных гэтах работах у ВНУ краіны — Днепрапрацоўскім дзяржаўным універсітэце, МДУ імя М. В. Ламаносава, БДУ імя У. І. Леніна і інш. Усё становішча, што выправіца на пакеты камсамольскімі арганізацыямі па правядзенню грамадска-палітычнай практикі, вырашана выхарыстоўваць на бляфаку ГДУ.

аб флоры і фауне афрыканскай раслінні.

«Жыцінны — выдатны вучоны-біёлагі нашай краіны» — такай была тэма гутаркі, якую правяла дацент А. М. Баравікова.

Для слухачоў народнага універсітэта маральна-эстэтичнага выхавання быў падрыхтаваны вечар «Суздал — жамчужына рускай культуры». Захалючыў гутарку на гэту тэму прадбуй асістэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін С. У. Аусенка.

Самі студэнты былі толькі слухачамі і прыстымі наведальнікамі ўсіх гэтах цікавых мерапрыемстваў, але і актыўнымі іх наведальнікамі. Трэцяйкурсніца Зінаіда Скачко выступіла з расказам за чырвонай книгай СССР, а студэнты гр. Б—31 (куратар А. М. Баравікова) пазнаёмілі сваіх таварышаў па вучобе з французскім жыўальным XVIII—XX стагоддзяў.

Самі студэнты былі толькі слухачамі і прыстымі наведальнікамі ўсіх гэтах цікавых мерапрыемстваў, але і актыўнымі іх наведальнікамі. Трэцяйкурсніца Зінаіда Скачко выступіла з расказам за чырвонай книгай СССР, а студэнты гр. Б—31 (куратар А. М. Баравікова) познаёмілі сваіх таварышаў па вучобе з французскім жыўальным XVIII—XX стагоддзяў.

(Наші кар.)

БРАЦЬ ПРЫКЛАД З ЛЕПШЫХ

Добра паспяхавасць, атрымаваную студэнтаў на грамадскіх юніверсітэтах, універсітэтаў у многіх залежнасці ад куратараў. Заўсёды будуть становічнымі вынікамі ў тым студэнцкім калектыве, дзе куратар праводзіц са сваімі пададучнімі належную палітыка-выхаваўчую работу.

На пасяджэнні партбюро

1 дэканата факультэта быў пададзены вынікі работы куратараў груп за мінулы семестр. Ставуча атрымала дэканату ўрадніцу куратараў даценту С. К. Лапіцкай, А. М. Баравіковай, асістэнту Л. М. Церлюкевічу і Т. Ю. Гілем у групах Б—12, Б—31, В—41 Б—42.

кія якасці, без якіх пажажа ўвесь саракуднага інтэрнацыяналіста, добры неслыханы душы. Тому тым, хто імкненца стаць членам «Саюза» ГДУ, даецца спецыяльныя выправавальныя тэрміны. За яго час неабходна падрыхтаваць і правесці ў КІД цікавыя мераў.

Першакурснікі гісторыка-філалагічнага факультэта з гомелем вытрымалі умовы Клуба. Яны арганізавалі цікавую прэ-канферэнцыю з байкамі інтэрнатрада «Дружба-84», які мінімум летам прадцаўаў на зямлі братскія Чехаславакія. А юнацтва кандыдаты ў члены КІД правялі літаратурно-музычныя вечары, прысьвечаныя творчасці В. Акудзавы, Сяргея Паслелава, Святланы Французавы, Жана Верасаўіч і Сяргея Дацкевіча, чыталі яго песні «Мой Арбат», «Белае сонца пустыні» і інш.

Саракуднымі святамі стаў для ўсіх кандыдатаў у члены Клуба інтэрнацыяналістай дружбы 27-га лютага. У пакой КІД адбылося ўрачыстое пасвячэнне IX у кідаўцаў. Прагулец урачыстасць кідаўца, і звычайна ўсе ўдзел юнакоў і дзяўчат у пасвячэнні на пакеты і матэматычнага факультэта напоўнілі «Саюз».

З. САВЯНОК, член камітэта камсамола ГДУ, адказнам за інтэрнацыяналістскую работу.

ЧУЦЕН ПОНШУМ ДУБРАВЫ...

«Рыгор Барадулін — адзін з самых армасцільных і плененных беларускіх паветаў нашых дзеяў».

Алесь РАЗАНУС.

Такое адбывающееся ў кожной літаратуре, ка-
лі познае дзесяцьгоддзе, стагоддзе насе з сабой
новы наспэх жывіцца, разумення і спасціціння
яго. Гэтым тлумачыца зменлівасць жывіцца,
няспыннасць абнаўлення, бачанне пэўным па-
каленнем вечага, тысячагоддзя створанага,
асоцільным, новым зрокам. У ім праглядаеца
сам чалавек, яго адношыны да сусветнага і род-
нага, блізкага ў часе і далёкага, схаванага пад
стогоддымі напластаннямі часу. Для такога
пазору няма дробней, гэты позірк пранікні-
ны, хвалючы, шчыры.

Менавіта з творчасцю Рыгора Барадуліна ў беларускай пазіцыі адчуваецца ўзды: пашыранне
тэм, вобразу, нечаканасць рytмікі і рыфмы,
выкарыстанне слова, яркасць і свежкасць па-
раўнанія. Пранікненіем верши пазіта ўспры-
маючыя шырыа, даверліва. Барадулін зауважае ёсё, што адбывающееся і робіцца наўсок. Цікава яшчэ і тое, што паэт не імкнецца ў вершах навязаць чытчу сваю думку, барадулінскі радыкаворыць сам за сабе. Таму
верши Рыгора Барадуліна ўспрымаючыя рэль-
ефна, карыціна, з бачаннем блізкіх і дарагіх
беларускіх фарбаў. Кожны вобраз ярка аблом-
люючы, характер дэталёва выписаны.

Значнае месца ў творчасці паэта адвоздзі-
ца прыродзе, заўжыае пэўную зітаванасць з ёй, пачатак усяго і ўсяму.

Былі малады пачатак маць,
Чарохіх ехала ў трамвай,
Перапітайта ў газету,
З таго,
Дзе ўсё жывое.
Свету
У свет бетону і жалеза
З таго,
Дзе хмель лясны шалее.

Прыроды ў паэта метафорычная, вобразная,
я і сама яго творчасць. Аб этом заявіў першы
зборнік Рыгора Барадуліна «Маладык над
степам», які выйшаў у 1959 годзе. Ен быў
стаконуа ацэнены крытыкамі. Шмат верши пазі-
сьвячалася родными мясцінамі, адчуваўся

глыбокімі лірымі пейзажамі абломлёнай.

Асаблівае ўспрыманне прыроды ў паэта за-

сталося і да сёняшняня дня, у ёй бачыцца

маналагічнае шматгалосце. Часам здаецца, усе

творы Р. Барадуліна ў гэтым сэнсе біографічны, ва ўсіх іх іскравае перажыванне творы.

Барадулінская пушча, речка з лугам, вясно-
вы бэр, бульбонік на апушчым полі, найда-
ражайшай матыціна мова — гавораць самі за
сюе і маюць права пісацца з вілікай літарты...

...Напершы пяты сцежкім травы.

Дзе прымасяк на куры гаркавы.

Дзе радасць перасту на рэках...

Пазіта вельмі хвалюе тэмамі памяці, незабыт-
най вернасці тым, што аддаў жывіцца за вызы-
валенне роднай зямлі, чыма кроў праліта на
жытнёвых паліах Ушаччыны, радзіме пазіта, і
на стымах лёдзе Ладзянскага возера. Нельга не прыгадаць верши Р. Барадуліна «Ствары-
навая свечка», «Палата мінёраў», «Блака-
да», «Балада Брасцкай крэпасці», дзе паэт
празулае геральтыкі подзвіг нашых салдат, па-
куту над пагоркамі оракіці магілі. Ен заклікае
да наслынні пільніці.

Не скончылася лютая вайна

Ні ў лютай зры,

Ані ў сорак пятых,

На першым атамным крыжы

Распятых,

Верх над даверам

Узяла вайна.

Не, вайна не забіта, яна ірыху прышлала,
чакае зручнай хвіліны. І мы не павінны гэту
хвіліну прадставіць ёй, мы не маем на гэту
праву.

Рыгор Барадулін шмат піша для дзяцей, яго
піару належыць некалькі кніг сатыры і гума-
ру, ён шмат перакладае як з літаратур братніх
народу, так і народу свету.

Больш чым за тыцыцца гадоў творчыцца па-
эта выдацься яго кнігі вершу «Рунець»,
ірасаваць, налівацца», «Нагбом», «Неруш»,
«Лінія перамены дат», «Вяртанне ў першы
снег», «Рум», «Вечалле» і інш.

У 1976 годзе Рыгору Барадуліну з эборнік
вершу «Рум» і кнігу перакладаў выбраный
ліркі Г. Лоркі «Блакітны зон Гранады» бы-
ла прысуджана Дзяржаўная прэмія БССР імя
Янкі Купалы, за «Баладу Брасцкай крэпасці» —
премія Ленінскага камсамола Беларусі.

Не памылося, калі скажу, што кожнае зна-
ёмства з новымі творамі Рыгора Барадуліна
— свята для чытчу.

Анатоль КАЗЛОУ,
студент 5-га курса
історыка-філалагічнага факультэта.

Ірина САМОІЛАВА,
прафор гр. Р-33.

звіз нашай каманды.
Яе каштапан Міхайл Тагер, удзельнік каманды Зоя Радзівіна, Ірына Асташкевіч, Станіслаў Градкоў і Юрый Аляксандравіч прыкала-
лі намалі намаганінай,
каб гульня ўсім спада-
лася.

Даўно закончыліся
зімовыя канікулы, але
мы і ціпер часта ўспа-
мінаем тых цікавых
дні, якія правялі ў час
турystycznej piaszczki.

Ірина САМОІЛАВА,
прафор гр. Р-33.

Твой вольны час

ЭКСКУРСІЯ СПАДАБАЛАСЯ

Наша гр. Р-33 гісто-
рыва-філалагічнага фа-
культэта заняла другое
месца ва ўніверсітэце
у аглядзе-конкурсе на
ліепашную акадэмічную
групу ГДУ. Узнерагор-
дай нам стала ў час зі-
мовых канікул туры-
стичная паедзія па га-
радах нашай краіны:
Калінінграду, Каунасу
Таліну, Ленінграду. У
час пешаходных і аўто-

бусных экспкурсій мы
наведалі музей, гісто-
рычны і архітэктур-
ныя помнікі старажыт-
насці называны гаро-
дou. Апошнім і самым
памятным этапам на-
шей турыстичнай па-
езді з'явілася экспу-
стка па г. Ленінграду.
Мы наведалі Піскаро-
ўскія мемарыяльныя
могілкі, Марсава pole,
Петрапаўлаўскую кре-

пасць, Эрмітаж.

Час у дарозе ляцей
хутка, калі мы вярта-
ліся назад у г. Гомель.
У вагоне цыгніка мы
праводзілі вясліны ві-
тэрніны, конкурсы,
шахматна - шашачны
турніры. Але самым
цикавым атрымалася
КВЗ. «Жыць без ус-
мешкі — памылка. Ни-
хай жыве смех і ус-
мешкі!» — такі быў

ДА УВАГІ КУРАТАРАЎ І ПАЛІТІНФАРМАТАРУ

Матэрыялы аб вольце
чырвансцяжных працоўных
працоўніцтва публікуюць усе
газеты.

5. Берагчы паліца і энергію
(аб актыўным удзеле кожнага
працоўніка ў барацьбе за экано-
мікі паліўна-энергетычных
расурсаў на вытворчасці і
быце).

Матэрыялы публікуюць
«Звязда» і іншыя газеты.
III. ПЫТАННІ КУЛЬТУРЫ
І КАМУНІСТЫЧНАГО
ВЫХАДЖАННЯ

6. Маральны свет сям'і
(аб духоўных асновах узаема-
адносін у савецкай сям'і).

Матэрыялы публікуюць газета
«Знамя юности». Гл. тэксама
артყук на гэту тэму ў
«Правду» за 17 лютага г.г.

IV. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГО
ЖЫЦЦЯ І ПАЛІТЫЧНАГО
ВЫКРЫЦЦЯ ІМПЕРЫЯЛІЗМУ

7. У авангардзе барацьбы за
мир і баспеку народу (аб
пастаўным кантактнікім
курсе КПСС і Савецкай дзяржа-
ўве) на падухлінені мілітары-
зациі космасу, спыненні гонкі
ўзбраенняў, забарону ядзернай
зброі).

Пры правядзенні палітін-
фармациі і гутарак рэкамен-
дуюць выкорыстаць пала-
жэнні і ацэнкі, змешчаныя ў
прамове члена Палітбюро ЦК
КПСС, першага замежніка
Старшыні Савета Міністраў
СССР Вярхойнага Савета К. У.
Чарненкі на сходзе выбар-
шыкай Куйбышавскай вы-
барчай акургі г. Масквы (гл.
«Правду» за 23 лютага г.г.).

2. Славнікі Радзімы (да

Міжнароднага

8. Савецкі

8. Славнікі

8. Славнікі

8. Славнікі — на правадлан-
говіх (аб шырокім выкеры-
сткім працоўнімі колектывамі
волыні пераможцаў Усесоюз-
нага і рэспубліканскага сацыя-
лістычнага слаборніцтва 1984
года).

Матэрыялы публікуюць газета
«Звязда».

II. ПЫТАННІ ІСКАНАМІЧНАГО ЖЫЦЦЯ

4. Раўненне — на правадлан- говіх (аб шырокім выкеры- сткім працоўнімі колектывамі волыні пераможцаў Усесоюз- нага і рэспубліканскага сацыя- лістычнага слаборніцтва 1984 года).

Матэрыялы публікуюць газета
«Звязда».

5. Раўненне — на правадлан- говіх (аб шырокім выкеры- сткім працоўнімі колектывамі волыні пераможцаў Усесоюз- нага і рэспубліканскага сацыя- лістычнага слаборніцтва 1984 года).

Матэрыялы публікуюць газета
«Звязда».

6. Бізнес на «індустрый смер- ці» (аб згубным эканамічным і духоўным ульяве веніні- прамысловага комплексу ЗША на капіталістичнае грамадства).

Матэрыялы апублікаваны у
часопісе «Агітатор» № 2 за
1985 г.

Гэта цікава

З ГІСТОРЫІ КВЕТАК

У святы прынята дарыць
свайм родным, блізкім, сябрам
падарункі. Самымі лепшымі з
іх, бясцірачна, з'яўляюцца жывыя
кветкі. Букеты руж, газ-
дзіноў, цюльпаноў, нарцысаў
асабліва прымены атрымава-
найчынам. У дзені 8 Сакавіка. Але
мала хто з тых, хто дарыць
кветкі, і хто прымае іх падарун-
кі, ведаюць, абы гісторыя той
ці іншай кветкі, ад тым, як яна
прыышла да нас.

Так, добрая і цікавая гісто-
рыя ў руках. Яе прыгажосьць
услаўлялася багатымі прыгама-
нісці Афрадыты; яе гаромы
акружалі вялізныя сады з руж.
Ружамі абліпалі дарогу, па-
ружамі за выдатныя заслугі.
Вінком з руж упрыгожвалі га-
лавы пераможцы.

Ружа была эмблемай, свое-
асаблівым орднам храбрасці.
Рымскія вееры, што гэ-
тая кветка дас жучыцца, і за-
мест шлемаў надаўвалі вянкі з
руж.

Рымскія паэты Вярэлій
з'яўляліся ружы, якія вывелі

савецкія кветкаводы: «Ігар»,
«Паліна Асіленка», «Н. К.
Крупская» і інш.

Радзіма руж — Усход. У
вялікіх кольмасці іны вырошчы-
валіся у Старожытнай Грэцыі
і Персіі. Ружы відомы былі і
у Егіпце. Царыца Клеопатра на-
адым з балію загадала па-
ркы ўсю падлогу плясткамі
руху слоем паўметра, які пры-
трымлівалі тонкая шаўковая
сетка.

Не менш цікавая гісторыя і
у гваздзіках. Сама яго называ аз-
начна цудоўны. Так Карл Лінней
назваў думкуючую, ярка афарба-
ваную кветку. Упершыню яна
была прывезена з Туніса ў
Францыю паміж пра карала
Людовіка IX, які загінуў ад
чумы ў час крэйковага паходу.
Тут яна стала любімай квет-
кай, а ў асобных гарадах яе
разводзілі як прымесловую
культуру.

У канцы XVI ст. гваздзік
прыцікнуў узагу англійскай
демакратыі. Лепішыя ёе сарты
былі завезены з Польшчы і
разводзіліся пра карала
Людовіка XIII. Тут ён ўвайшоў у
дзяржаўны герб, у народзе лі-
чыўся талісманам сакральна-
кашання, а кветку, які ўшоў на подзвіг,
кветку прыцікнуўшы падалік.

разводзіліся пра карала
Людовіка XIII. Тут ён ўвайшоў у
дзяржаўны герб, у народзе лі-
чыўся талісманам сакральна-
кашання, а кветку, які ўшоў на подзвіг,
кветку прыцікнуўшы падалік.

ман удачы.

У Германіі гваздік служылі
сімвалам пастаянства і вернас-
ці. У іншых краінах — бараць-
бы і рэвалюцыі. Вядома, што
парыжскія камунары памрапі-
лі гваздіком.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.